

UCHWAŁA NR 11/2025

Załącznik do Uchwały Nr XI/70/2025
Rady Gminy Sorkwity
z dnia 28.02.2025r.

**Zebrania Wiejskiego Sołectwa Choszczewo
z dnia 26 lutego 2025 r.**

**w sprawie: przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo na lata
2025 – 2032**

Na podstawie § 9 ust. 1 pkt. 3 Statutu Samorządów mieszkańców wsi – sołectwa Choszczewo, stanowiącego załącznik nr 4 do uchwały Nr XI/47/2007 Rady Gminy Sorkwity z dnia 7 września 2007 r. w sprawie ustalenia statutów sołectw Gminy Sorkwity (Dz. Urz. Województwa Warmińsko – Mazurskiego Nr 162, poz. 2141) zebranie wiejskie Sołectwa Choszczewo uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Plan Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo na lata 2025 – 2032, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchyla się Plan Odnowy Sołectwa Choszczewo na lata 2021-2028 przyjęty uchwałą nr 1/2021 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Choszczewo z dnia 19 lutego 2021 r.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Sołtysowi, który niezwłocznie po podjęciu przekaże ją Wójtowi Gminy.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sołtys

Mariusz Dudek

PRZEWODNICZĄCA RADY

Krzyszyna Morawska

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DLA SOŁECTWA CHOSZCZEWO

GMINA SORKWITY

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE SOŁECTWA	4
2.1. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT SOŁECTWA	5
2.2. HISTORIA I DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	7
2.3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO.....	10
3. ANALIZA SWOT DLA SOŁECTWA	16
4. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU	19
5. CELE STRATEGICZNE ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ	20
6. OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ	21
7. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ODNOWY SOŁECTWA CHOSZCZEWO.....	31
8. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ODNOWY SOŁECTWA	31

1. WPROWADZENIE

Sołectwo Choszczewo od 2019 r. uczestniczy w inicjatywie samorządu województwa warmińsko-mazurskiego pod nazwą Odnowa Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...”.

Plan Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo jest dokumentem określającym strategię działań sołectwa w sferze społeczno - gospodarczej na lata 2025-2032.

Bezpośrednim powodem stworzenia Planu Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo jest chęć efektywnego pozyskiwania funduszy strukturalnych na rzecz wsi, niemniej mieszkańcy sołectwa Choszczewa oraz władze lokalne już od dawna widziały potrzebę perspektywicznego wyznaczenia kluczowych kierunków rozwoju miejscowości. Opracowanie dokumentu planistycznego, jakim jest Plan Odnowy to kolejny etap starań mieszkańców o ukierunkowanie rozwoju wsi Janiszewo i Choszczewo.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę sołectwa, jego historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, SWOT - czyli mocne i słabe strony sołectwa, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań. W Planie został także przedstawiony szczegółowy system wdrażania, system monitorowania i oceny realizacji Planu oraz system komunikacji społecznej.

Plan Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo jest planem otwartym, który w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych będzie mógł być aktualizowany. Takie sformułowanie pozwala na pewną swobodę, jeśli chodzi o możliwość dopisywania nowych działań, a także zmienianie kolejności ich realizacji w latach 2025-2032 w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Plan Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całego sołectwa. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo jest obszar tego sołectwa obejmujący dwie miejscowości Janiszewo oraz Choszczewo.

Opracowanie planu odnowy sołectwa to wyzwanie, przed którym stanęły wszystkie aktywne społeczności lokalne zaangażowane w działania rozwojowe podejmowane na terenie ich małych ojcyzn.

Opracowanie a następnie wdrożenie planu odnowy wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej:

- możliwość korzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania działań rozwojowych;

- dynamizowanie rozwoju społeczno – gospodarczego sołectwa, dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych;
- wzrost atrakcyjności życia społeczno – kulturalnego;
- wdrażanie pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
- wzrost wartości majątku komunalnego – nieruchomości;
- aktywizacja społeczności lokalnej – wzrost tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska - sołectwa;
- stworzenie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO - GOSPODARCZA NA OBSZARZE SOŁECTWA

W czasie trwania prac nad Planem Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo odbyły się spotkania z mieszkańcami w celu konsultacji. Podczas spotkania określono potrzeby mieszkańców oraz powstała diagnoza sołectwa Choszczewo - stanu obecnego, a także stanu przyszłego.

	SOŁECTWO CHOSZCZEWO D Z I Ś ANALIZA	SOŁECTWO CHOSZCZEWO J U T R O PROGNOZA
<i>Co ją wyróżnia?</i>	Położenie i klimat, duża powierzchnia lasów, walory przyrodniczo krajobrazowe, zwarta zabudowa. Częściowe zagospodarowanie ogólnodostępnej przestrzeni publicznej – boisko, plac zabaw, pomost.	Sołectwo atrakcyjnie turystycznie bezpieczne, kultywująca tradycję, zachowująca dziedzictwo narodowe.
<i>Jakie pełni funkcje?</i>	Mieszkalna, rolniczo – usługowa.	Nowoczesna infrastruktura drogowa i techniczna zaspokajająca potrzeby mieszkańców i turystów.
<i>Kim są mieszkańcy?</i>	Mieszkańcy to głównie rolnicy oraz pracownicy przedsiębiorstw okolicznych wsi i miast.	Mieszkańcy zaradni, aktywnie uczestniczący w życiu społecznym i kulturalnym wsi.
<i>Co daje utrzymanie?</i>	Rolnictwo oraz praca w firmach.	Mieszkańcy utrzymujący się z turystyki, agroturystyki, rekreacji oraz indywidualnego rolnictwa.
<i>Jaki ma wygląd?</i>	W centrum wsi zabudowa jest zwarta, poza centrum rozproszona, gospodarstwa są zadbane, ale część budynków, w tym centrum, wymagają poprawy	Zabudowa murowana, elewacje schludne, zadbane otoczenie, odremontowana świetlica, nowe nasadzenia krzewów.
<i>Jaka jest infrastruktura komunikacyjna?</i>	Potrzeba zwiększenia liczby połączeń komunikacyjnych w kierunku Choszczewo – Sorkwity.	Nowoczesna infrastruktura komunikacyjna, umożliwiająca rozwój turystyki i inwestycji.
<i>Jakie obyczaje oraz tradycje pielęgnują i rozwijają</i>	Obchodzone są głównie święta kościelne oraz święta okolicznościowe.	Organizowanie imprez, festynów kulturalnych, sportowych. Ukształtowanie i pielęgnowanie tradycji, zwyczajów, obrzędów.

Jesteśmy prężnym Sołectwem, tworzonym przez aktywnych i kreatywnych mieszkańców, pamiętającym o przeszłości, ale patrzącym w przyszłość. Mamy wiele inicjatyw i działań, które integrują Naszą społeczność. Chcemy rozwijać Nasze miejscowości pod względem infrastruktury, jakości życia, dostępności do nowych technologii, kultury oraz edukacji. Doskonale zagospodarowana przestrzeń publiczna jest dla Nas miejscem spotkań i rekreacji gwarantującym aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu.

2.1. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT SOŁECTWA

Sołectwo Choszczewo położone jest w województwie warmińsko – mazurskim, w powiecie mrągowskim, w gminie Sorkwity w ścisłym sąsiedztwie sołectw: Jelmuń, Surmówka oraz Stary Gieląd. Sołectwo Choszczewo jest jednym z 20 sołectw wyodrębnionym w Gminie Sorkwity.

Powierzchnia sołectwa Choszczewo, w skład którego wchodzi miejscowości: Choszczewo oraz Janiszewo, wynosi 8,76 km², tj. 4,75% powierzchni gminy. Zaś sama miejscowość Choszczewo jest jednym z 42 miejscowości wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy Sorkwity. Miejscowość Choszczewo zamieszkuje 222, a osadę Janiszewo 121 osób[□]. Natomiast ogólnie sołectwo Choszczewo zamieszkuje 343 osób.

Jego mieszkańcy zajmują się na co dzień głównie prowadzeniem gospodarstw rolnych, uprawą roli oraz usługami.

Gmina Sorkwity z podziałem na sołectwa z uwzględnieniem sołectwa Choszczewo.

Pod względem gospodarczym sołectwo Choszczewo ma charakter rolniczy. Niski stopień urbanizacji, nieskażone środowisko oraz korzystne warunki przyrodnicze sprzyjają uprawie roli. W hodowli dominuje trzoda chlewna i bydło mleczne. Sołectwo, jak i gmina, posiada istotne walory przyrodniczo-rekreacyjne, które powodują, iż pomimo słabo rozbudowanej infrastruktury stwarzają podstawy do rozwoju szeroko pojętej turystyki, a także agroturystyki. Kulturowo jest to teren bardzo ciekawy.

2.2. HISTORIA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Obszar Pojezierza Mrągowskiego, na terenie którego leży gmina Sorkwity, był już zamieszkiwany u schyłku epoki brązu. Do początku XII wieku z ludu Galindów zamieszkującego obszar obecnej gminy pozostały niedobitki. Datowany od 1226 r. podbój Prus przez Zakon Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie, popularnie zwanym Zakonem Krzyżackim, dokonywał się pod przewodnictwem pruskiego mistrza krajowego Hermana von Balk z udziałem wojsk Konrada księcia Mazowieckiego i licznych krzyżowców z całej Europy. W roku 1255 ziemia Galindów, w dużej części porośnięta puszcza, została nadana przez papieża księciu kujawskiemu - Kazimierzowi. Ten zrzekł się Galindii już rok później na rzecz Krzyżaków w zamian za ziemię lubawską. Za okres zajęcia interesującego nas obszaru przyjmuje się czas między 1256, a 1277 r. Ta ostatnia data to czas krwawej bitwy między Krzyżakami, a Jaćwingami nad jeziorem Skomontno w okolicach Ełku.

Kronikarz Zakonu Dusbürg pod datą 1280 zapisał: „Koniec wojny w Prusach. Początek wojny litewskiej.” W tym czasie, na terenie obecnej gminy Sorkwity, ludności pozostało niewiele – nieliczne osady leżały wśród puszczy. Przez półtora wieku nie był to obszar zasiedlany przez Krzyżaków. Granica między Państwem Zakonnym, a Mazowszem została częściowo wytyczona w 1343 r. od źródeł rzeki Wincenty (dopływu Pisy) do Orzysza na podstawie porozumienia między mistrzem Ludolfem Königem, a księciem mazowieckim Ziemowitem. Akcja osiedleńcza w kierunku obszaru Wielkich Jezior Mazurskich została podjęta w drugiej połowie XIV w. Ostateczne wytyczenie granic między państwem krzyżackim, a Litwą i Polską nastąpiło wyniku pokoju nad jeziorem Mełno w 1422 r. Teren gminy należał wówczas do komturii w Baldze i leżał w prokuratorii w Szestnie.

Drugi etap kolonizacji Prus (do poł. XV w.), a pierwszy na terenie prokuratorii w Szestnie (w której skład wchodziły ziemie obecnej gminy) charakteryzował się spadkiem imigracji niemieckiej i wykorzystaniem miejscowego elementu osadniczego. Ludność miejscowa asymilowała się w państwie zakonnym. Początkowo istniały jeszcze tradycyjne staropruskie formy osadnicze takie jak Lauks /pole/ czyli związek kilku do kilkunastu gospodarstw. Nie były to jednak wsie w obecnym rozumieniu. Pojedyncze gospodarstwa Kaymys /wieś/ przekształcono w przysiółki lub osady zwartych domów. W późniejszym jednak etapie następowały lokacje na prawie magdeburskim i chełmińskim.

Na terenie prokuratorii szestnieńskiej był to czas planowanych wyrębów lasów, tworzenia powiązanego systemu osadniczego z wykorzystaniem naturalnych dróg wodnych i tworzonych sztucznie dróg kołowych. Wykształcanie się jednostek osadniczych wiązało się z nadaniami dla dóbr służebnych do 15 łanów ziemi (1 łan to 23 do 28 hektarów), po 1415 od 20 do 80 łanów. Wsie czynszowe otrzymywały zróżnicowaną ilość ziemi, na jednego chłopą przypadało od 1 do 4 łanów, sołtys mógł mieć do 1/10 obszaru przypisanego wsi. Młynarze i karczmarze otrzymywali ok. 2 łanów ziemi. Świadczenia wynikające z nadań to opłaty w formie pieniężnej lub w naturze, służba zbrojna oraz pomoc w budowie, remoncie lub rozbiórce zamków gdziekolwiek Zakon zażądał.

Do 1454 r. można uchwycić na omawianym obszarze:

- Burszewo - osiedle pruskie 1440,

wsie wolnych: - Choszczewo /1379/, - Jałmuń /1397/, - Kozłowo /1388/,
- Maradki /1391/, - Pustniki /1379/, - Rozogi /1388/,
- Rybno /1391/, - Sorkwity /1379/, - Stary Gieląd /1379/,
- Szelałówka /1373/ - Warpuny /1373/, - Zyndaki /1373/,
wsie czynszowe: - Miłuki /1379/, - karczma Sorkwity /1451/¹.

¹ Ambrosiewicz M., Knercer W., Żywicznyński A., *Ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego Gminy Sorkwity – materiał uzupełniający do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy*, Suwałki – Olsztyn 1999 r., s. 2-4.

Choszczewo powstało w obrębie obszaru liczącego 150 włók., nadanych w roku 1379 r. przez wielkiego mistrza Winryka von Kniprode braciom Tylkowi i Janowi z Olszyn na prawie chełmińskim z obowiązkiem pięciu służb zbrojnych. Miej więcej w tym samym czasie na obszarze, położonym na zachód od jeziora Gielądzkiego, oprócz Choszczewa powstały wsie: Gieląd, Jelmuń i Pustnik. Choszczewo było wsią szlachecką, dokładna data jej założenia nie jest znana. Jeszcze w XVII stuleciu księgi starościńskie mówią tylko o *150 włókach nad jeziorem Jelmuń*. Spotyka się ją dopiero na mapie Narońskiego z ok. 1662 r. Naroński wymienia ją jako *Goschewen* z 30 włókami. W roku 1785 określono Choszczewo jako dwór szlachecki i wieś liczącą 14 dymów. Nazwa wsi pochodzi, od wybitnej osoby nazwiskiem Choszcz. Bez wątpienia wieś ta istniała już wcześniej.

W swojej historii Choszczewo miał w różne nazwy: Chostzewen (1785), Choszczewen (1818), Choszwöwen-Bothau(1839 - 1860), Choszczewen A(1871 - 1885), Choszewen A(1898 - 1936-04-21), Hohensee(1936-04-22 - 1945)

W terenie miejscowości Choszczewo znajduje się cmentarz ewangelicki (nr ew. działki 210 obręb Choszczewo) o powierzchni 0,05 ha na skraju wsi przy drodze do Starego Gielądu z przełomu XIX i XX wieku. Zamknięty został decyzją Naczelnika Gminy Sorkwity w 1976 r. Podobny los spotkał cmentarz ewangelicki położony przy drodze do Janiszewa oznaczony nr ew. 125 obręb Choszczewo o powierzchni 0,11 ha. Najważniejszymi obiektami zabytkowymi Gminy są obiekty wpisane do Rejestru Zabytków. W rejestrze zabytków widnieją następujące nieruchomości:

- chałupa nr porządkowy 31 (do rejestru wprowadzony decyzją z dnia 15 sierpnia 1968 r. - nr A-891/C) obecnie nr domu 33
- chałupa nr 61 (do rejestru wprowadzony decyzją z dnia 15 sierpnia 1968 r. - nr A-890/C). Jednakże nie stwierdzono jego istnienia w terenie
- pozostałości zespołu dworskiego, a szczególnie park krajobrazowy (na podstawie decyzji z dnia 11 listopada 1982 r. - nr A-3525/82.

Park krajobrazowo - naturalistyczny z drugiej połowy XIX wieku. Skomponowany wieloprzestrzennie na planie wieloboku. Usytuowany przy XIX-wiecznym dworku. Przed dworkiem od strony zachodniej znajdują się ślady ogrodu owocowo-warzywnego w postaci pojedynczych drzew owocowych. Wewnątrz parku znajdowały się ślady dawnej alei porośniętej po obu stronach starymi drzewami.

Pomniki przyrody

Numer rejestru wojewódzkiego	Nazwa	Rok uznania	Obwód [cm]	Wysokość [cm]	Położenie
601	Głaz	1992	450	97	Przy drodze Janiszewo – Choszczewo
602	Głaz	1992	440	70	Przy drodze Janiszewo – Choszczewo

Natomiast ewidencja zabytków jest o wiele bogatsza. Na terenie miejscowości Choszczewo znajdują się następujące nieruchomości objęte ochroną konserwatorską:

- dom nr 41 murowany znajdujący się na terenie działki nr ew.168/2 obręb Choszczewo 1935 r.
- dom nr 43 murowany – działka nr ew.169 obręb Choszczewo z 1905 r.
- dom nr 44 murowany – działka nr ew.70 obręb Choszczewo z 1906 r.
- dom nr 46 murowany – działka nr ew. 174 obręb Choszczewo z 1905 r.
- budynek po dawnej karczmie (Gasthaus zur Linde) nr 47 murowany – działka nr ew. 176/5 obręb Choszczewo z 1905 r.
- dom nr 49 murowany - działki nr ew. 185/4 i 185/2 obręb Choszczewo z 1925 r.dom nr 51 murowany - działka nr ew. 184/5 obręb Choszczewo z 1927 r.
- zespół szkolny – szczególnie budynek szkoły - z początku XX wieku znajdujący się na terenie działki nr ew. 100/1 obręb Choszczewo

Janiszewo

Osada Janiszewo leży w odległości około 1,5 km od Choszczewa, 7,5 km od Sorkwit i 19 km od Mrągowa. Miejscowość założył w 1787 roku Jan Zygmunt Bronikowski von Oppeln, major huzarów, właściciel dóbr sorkwickich. Ojciec majora był również wojskowym, tyle że wyższym rangą. Jan Bronikowski von Oppeln senior był generałem majorem (*odpowiednik polskiego gen. brygady*). Żona założyciela Janiszewa baronówna Szarlota von Schmidtseck pochodziła z Wopławek koło Kętrzyna (*wówczas Rastenburg*).

Jan Zygmunt Bronikowski właściciel Janiszewa i dóbr sorkwickich zmarł w 1796 roku. W 1804 roku pani majorowa Bronikowska sprzedała majątek Sorkwit za kwotę 96 tysięcy talarów wywodzącemu się z Kurlandii, baronowi Ernestowi Fryderykowi Gottliobowi von Mirbach.

Nieistniejący dworek w Janiszewie (fot 2004 rok)

2.3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO

2.3.1. Infrastruktura kulturalna i oświatowa

Życie kulturalne i sportowe jest ważnym elementem funkcjonowania każdej społeczności. Rozwój życia kulturalnego umożliwia w sposób miły i ciekawy spędzenie czasu wolnego, a także stanowi atrakcyjną ofertę dla przebywających w danej miejscowości turystów. Życie mieszkańców sołectwa Choszczewo toczy się głównie w świetlicy wiejskiej oraz w Szkole Podstawowej w Choszczewie. Ponadto przy sprzyjającej aurze imprezy kulturalno – sportowe odbywają się na terenie boiska wiejskiego zlokalizowanego przy szkole. W świetlicy wiejskiej odbywają się różnego rodzaju spotkania i imprezy okolicznościowe. Szkoła również organizuje uroczystości, które na stałe wpisały się w kalendarz szkolny: Dzień chłopaka, Dzień Edukacji Narodowej, Narodowe Święto Niepodległości, Andrzejki, Mikołajki, choinka szkolna, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Rodziny.

Szkoła Podstawowa w Choszczewie

Szkoła w Choszczewie powstała w 1815 roku, jednak z powodu braku nauczyciela do roku 1818 dzieci z tej wioski uczęszczały do szkoły w Jełmuniu, która powstała znacznie wcześniej, bo przed 1740 rokiem. Nowy budynek szkoły w Choszczewie został oddany do użytkowania 22 września 1907 roku. W 1935 roku w tamtejszej dwuklasowej szkole uczyło się 91 dzieci. Pierwsze po wojnie zajęcia szkolne w polskim już Choszczewie rozpoczęły się w 1946 roku. Organizatorem zajęć w placówce i pierwszym polskim nauczycielem był Adam Celmerowski, późniejszy Inspektor referatu Oświaty i Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Mrągowie. Adam Celmerowski zmarł w 2011 roku w Mrągowie w wieku 85 lat.

W pierwszych latach po wojnie do szkoły w Choszczewie uczęszczało około osiemdziesięciu uczniów. Jednak część dzieci które, pochodziły z rodzin autochtonicznych nie uczestniczyły jednak w zajęciach z powodu nieznamośności języka polskiego. Od 1946 do 1956 roku szkoła liczyła 5 oddziałów, od klasy pierwszej do piątej. Od 1957 do 1977 roku była to siedmioklasowa, a później ośmioklasowa szkoła podstawowa. Na początku lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku budynek szkolny poddano remontowi, w trakcie którego wygospodarowano dodatkowo dwie sale lekcyjne. W latach 1986-1987 nastąpił kolejny remont budynku, podczas którego doprowadzono do szkoły wodę, wymieniono ogrzewanie z piecowego na centralne i dobudowano pomieszczenia na sanitariaty. W wyniku przeprowadzonej reformy szkolnictwa w Polsce w 2000 roku szkoła w Choszczewie funkcjonowała jako sześcioklasowa. W 2012r. ze względu na małą liczbę dzieci szkołę planowano zlikwidować. Placówka jednak została przekształcona i przejęta przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie „Edukator” w Łomży. Szkoła stała się placówką niepubliczną. Szkoła zatrudnia dwudziestu pracowników w tym: dyrektora, 15 nauczycieli i 4 osoby obsługi. Obecnie w 8 oddziałach szkolnych i 1 przedszkolnym pobiera nauki 81 uczniów. Oddział przedszkolny liczy 21 dzieci. W szkole prowadzone jest nauczanie języka mniejszości narodowej niemieckiej, dodatkowo odbywają się zajęcia języka angielskiego oraz hiszpańskiego. Do szkoły uczęszczają uczniowie z miejscowości: Choszczewo, Janiszewo, Jełmuń, Pustniki, Surmówka, Warpuny i Zyndaki. Szkoła podstawowa w Choszczewie to nie tylko placówka oświatowa, lecz także placówka kultury, będąca organizatorem wielu imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych, które bawią i uczą. Szkoła posiada mazurskie stroje ludowe, które przeznaczone są dla dzieci podczas uroczystości szkolnych

Budynek Szkoły Podstawowej w Choszczewie

Świetlica wiejska w Choszczewie

Świetlica wiejska w Choszczewie usytuowana jest w centrum wsi. Stanowi ona centrum kulturalne sołectwa. Jest przeznaczona nieodpłatnie dla dzieci i młodzieży, ale również dla dorosłych. Poprzez wyremontowanie świetlicy oraz wydzielenie kuchni, pomieszczenia socjalnego i bufetu w świetlicy organizowane są wszelkiego rodzaju uroczystości okolicznościowe np. Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, Dzień Seniora itp. Możliwość przygotowania poczęstunku zaś uświetni organizację każdego rodzaju imprez. Otworzenie na nowo sceny umożliwiło organizację występów dziecięcych i młodzieży tanecznych, konkursów recytatorskich itp. Budynek świetlicy został wyremontowany oraz wyposażony w niezbędny sprzęt służący mieszkańcom.

Budynek świetlicy wiejskiej w Choszczewie

2.3.2. Środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne.

Sołectwo Choszczewo, podobnie jak cała Gmina Sorkwity, leży w mezoregionie zwanym Pojezierzem Mrągowskim. Charakterystycznymi elementami kształtującymi lokalny krajobraz są moreny czołowe (wzbogacone licznymi śródpolnymi i przydrożnymi zadrzewieniami), położone w kierunku z południkowego na północno-wschodni, obserwowane pod postacią licznych wzgórz, pokrytych często kompleksami leśnymi oraz rynnowe jeziora, również pochodzenia polodowcowego.

Niewątpliwą atrakcją sołectwa Choszczewo jest jezioro Jełmuń o powierzchni 131,4 ha, maksymalna długość – 2450,00 m, szerokość – 800,00 m, głębokość maksymalna 7,50 m. W jeziorze złowić można: leszcza, lina, płoć, sandacza, szczupaka i węgorza.

Geologia i geomorfologia

Sołectwo Choszczewo, podobnie jak cała Gmina Sorkwity, leży w mezoregionie zwanym Pojezierzem Mrągowskim. w zachodniej części Platformy Wschodnioeuropejskiej – krainy geologicznej, obejmującej Europę Wschodnią. Jest to rozległa i tektonicznie stabilna struktura.

Ukształtowanie powierzchni i litologia Gminy Sorkwity jest typowa dla obszarów polodowcowych, a cechą ich krajobrazu jest niespotykane nigdzie w kraju, na taką skalę skupienie dużych, naturalnych zbiorników wodnych. Drugim, obok jezior, charakterystycznym elementem krajobrazu tego terenu są rozległe, zwarte kompleksy leśne.

Na terenie gminy dominuje krajobraz młodoglacjalny, powstały podczas ostatniego zlodowacenia – „vistulianu”.

Układ rzeźby terenu jest kratowy: rynny jeziorne i formy szczelinowe mają przebieg południkowy, zaś wzgórza morenowe – równoleżnikowe. Jest on mocno zróżnicowany dzięki występowaniu kilku rodzajów form polodowcowych. Występują 2 ciągi morenowe, które poprzecinane są szeregiem jezior rynnowych, którym towarzyszą piaszczysto – żwirowe wały ozów i tworów szczelinowych typu kemów.

Występujące zasoby kopalin na terenie gminy nie są wciąż wystarczająco udokumentowane. Największe bezsprzecznie są zasoby kruszywa naturalnego oraz kopaliny rolnicze (kreda jeziorna). Ponadto zinwentaryzowane zostały zasoby torfu. Dużym problem jest intensywne pozyskiwanie kruszywa, które powoduje istotne zmiany w krajobrazie oraz wpływa na negatywne oddziaływanie na środowisko.

Gleby

W gminie Sorkwity dominującym typem gleb są gleby brunatne. Przeważają gleby IV klasy, a III, wchodząca w skład kompleksu pszenno dobrego, występuje w rejonie Choszczewa, Gizewa, Surmówki. Duży udział mają gleby kompleksu pszenno wadliwego.

W składzie gatunkowym gleb III i IV klasy występują gliny lekkie, piaski gliniaste mocne i lekkie. W obrębie licznych zagłębień bezodpływowych występują mulki, piaski, gytie i kredy jeziorne, najczęściej maskowane przez młodsze, często współczesne namuły torfiaste i torfy.

Klimat

Położenie geograficzne, w tym sołectwa Choszczewo, ma wpływ na warunki klimatyczne. Klimat charakteryzuje się względnym kontynentalizmem o największym zachmurzeniu, największej prędkości wiatru i poza górami należy do najzimniejszych rejonów Polski.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok 6,5°C, natomiast średnia temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca to 17,4 °C w lipcu, zaś najzimniejszego. Okres wegetacji, która trwa tu 209 dni, rozpoczyna się około 10 kwietnia, a kończy 25 października. Na omawianym obszarze występują przymrozki w kwietniu i pierwszej dekadzie maja.

Lasy i tereny zieleni.

Lasy na terenie gminy, w tym wokół sołectwa Choszczewa znajdują się pod zarządem Nadleśnictwa Mrągowo. Szata roślinna gminy Sorkwity jest urozmaicona. Dominującą formę stanowią lasy, które zajmują 5 670 ha. Stanowi to

około 29,83% powierzchni gminy (dla porównania, średnia dla województwa warmińsko-mazurskiego wynosi 29%). W północnej części gminy występują siedliska lasu świeżego i lasu wilgotnego z licznymi olsami. Natomiast dominującymi gatunkami drzewa są świerki z licznymi płatami olszy. Struktura lasów w gminie Sorkwity przedstawia się następująco:

Powierzchnia ogółem [ha]	Powierzchnia lasów [ha]	Wskaźnik lesistości [%]	Lasy państwowe [ha]	Lasy prywatne [ha]	Pozostałe [ha]
18453	5670	32%	5117	527	26

Lesistość w procentach powierzchni ogólnej

Choszczewo	Powierzchnia ogółem ha	Grunty pod lasami ha	Lesistość w % pow. ogólnej
	876,15	79,84	9,1

Lasy obsługuje w gminie Nadleśnictwo Mrągowo, przy czym w ramach porozumienia ze Starostą Mrągowskim, prowadzi ono też nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa. Generalnie stan lasów prywatnych jest gorszy od stanu lasów państwowych, co wynika z dużej różnicy przeciętnego wieku drzewostanów i zapasów, a ponadto z trudności finansowych, słabszych siedlisk, dużego rozdrobnienia powierzchni i stosowania innych sposobów i innych priorytetów zagospodarowania.

2.3.3. Gospodarka.

Podstawowym problemem warunkującym rozwój gospodarczy Gminy Sorkwity, w tym sołectwa Choszczewo, jest powstrzymanie spadku liczby miejsc pracy, jaki dokonał się tu w latach dziewięćdziesiątych, m.in. w wyniku upadku państwowych gospodarstw rolnych. Stan ten spowodował, że teren gminy uznano za szczególnie zagrożony wysokim bezrobociem strukturalnym, wynikającym przede wszystkim ze zmniejszenia się ilości miejsc pracy w rolnictwie. Dotychczasowe działania (roboty publiczne, prace interwencyjne, szkolenia itp.) kierowane do długotrwale bezrobotnych miały charakter głównie osłonowy, w mniejszym stopniu aktywizujący. W większości przypadków pozwalały jedynie na czasowe przerwanie bierności zawodowej.

Główne sektory gospodarki poza rolnictwem, w których występuje zatrudnienie na obszarze gminy to: handel i usługi, budownictwo, przemysł oraz transport.

2.3.4. Rolnictwo.

Istotnym czynnikiem wpływającym na poziom produkcji rolniczej jest jakość gleb. W związku z tym ogólnie można powiedzieć, że gminę Sorkwity charakteryzują korzystne warunki naturalne do produkcji rolnej. Użytki rolne zajmują 9 820,26 ha, co stanowi 53,2% powierzchni gminy.

Struktura użytków rolnych w gminie Sorkwity przedstawia się następująco:

GMINA SORKWITY	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska
	6283,31 ha	21,06 ha	893,04 ha	2622,85 ha
% powierzchni użytków rolnych	64,0%	0,2%	9,1%	26,7%

Struktura użytków rolnych

Choszczewo	Użytki rolne ha	Grunty orne		Sady		Użytki zielone ha
		ha	%	ha	%	

	733,46	494,02	67,4	1,42	0,23	238,02
--	--------	--------	------	------	------	--------

2.3.5. Turystyka.

Walory turystyczne Gminy Sorkwity są przede wszystkim pochodną dużych wartości jej środowiska przyrodniczo-krajobrazowego. Spory udział w powierzchni gminy: lasów, jezior, czystość ich wód oraz niski poziom uprzemysłowienia stwarzają dobre warunki do rozwoju turystyki pobytowej i krajoznawczej. Baza noclegowa gminy jest bardzo rozległa. W Choszczewie funkcjonuje jeden obiekt tego typu turystycznego (wynajem pokoi) oraz jedno gospodarstwo agroturystyczne.

Gmina nie dysponuje dobrze rozbudowanym systemem wydzielonych i oznakowanych w terenie szlaków rowerowych. Przez Choszczewo nie przebiega żaden szlak rowerowy, ani pieszy.

2.3.6. Kultura i sport.

W sferze sportu na terenie wsi nie funkcjonuje żadne stowarzyszenie, odpowiadające za krzewienie idei sportowych wśród młodzieży.

W sferze sportu i rekreacji, mieszkańcy sołectwa Choszczewo mogą korzystać na co dzień z wiejskiego boiska do gry: w piłkę nożną i w piłkę siatkową znajdującego się przy szkole w Choszczewie oraz boiska wiejskiego w Janiszewie.

Istnieje jedynie możliwość uczestnictwa w imprezach kulturalno-sportowych odbywających się na terenie Gminy Sorkwity.

2.3.7. Struktura demograficzna, rynek pracy i bezrobocie.

Znaczna część danych statystycznych odnoszących się do struktury demograficznej, rynku pracy i bezrobocia dostępna jest jedynie we wskaźnikach odnoszących się do całej gminy. Niemniej jednak ze względu na fakt, iż Gmina Sorkwity ma charakter dość jednorodny należy przyjąć, że podane w niniejszym rozdziale wskaźniki odnoszą się proporcjonalnie także do samego sołectwa Choszczewo.

Struktura demograficzna.

Gmina Sorkwity należy do jednostek administracyjnych o średniej liczbie ludności przypadającej na 1km² – 25,0 osoby. Na dzień 25 lutego 2025 r. . sołectwo Choszczewo zamieszkiwało 343 osób, co stanowi około 10,63 % mieszkańców Gminy Sorkwity. W ostatnich latach liczba ludności zauważa się zmniejszenie ludności zarówno w msc. Janiszewie.

Struktura ludności sołectwa Choszczewo na przestrzeni ostatnich 4 lat przedstawia poniższa tabela:

Wieś	Ilość mieszkańców				
	2017	2018	2019	2020	2025
Choszczewo	232	230	230	231	222
Janiszewo	139	134	135	127	121

Źródło: UG Sorkwity

Zmiany podstawowych zjawisk demograficznych we wsi Choszczewo są przejawem ukształtowania się nowego modelu rodziny, a także migracji ludności. Zjawisko to jest wyrazem szybkiego przystosowania się ludności do nowych warunków ekonomicznych, za co odpowiedzialne są:

- zmiany strukturalne
- kulturowe (dążenie kobiet do samorealizacji, zmiana pozycji kobiet na rynku pracy, konsumpcjonizm).

Rozwój ludności jest wypadkową m.in. przyrostu naturalnego. Na terenie sołectwa Choszczewo występuje odpływ części osób, zwłaszcza młodych, w celu znalezienia pracy.

Rynek pracy i bezrobocie.

Spadek bezrobocia związany jest przede wszystkim z okresowym zapotrzebowaniem pracowników wraz z porami roku: w budownictwie, rolnictwie, gastronomii, hotelarstwie i turystyce. Natomiast okresowe zwiększanie się liczby bezrobotnych spowodowane jest najczęściej ponowną rejestracją osób, które straciły prace w związku z zakończeniem prac sezonowych i prac w ramach aktywnych form. Według stanu na koniec 2019 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie mragowskim wyniosła 1757 osób. Natomiast w 2022 r. - 1485 osób (z czego 154 osób z terenu Gminy Sorkwity)

Bezrobotni według rejonów administracyjnych na koniec 2022r

Źródło: a451b5cb-62d2-4841-8d89-ca93d0a08042

2.3.8. Komunikacja.

Przez sołectwo Choszczewo przebiegają następujące drogi powiatowe:

- nr 1509N Młynowo – Mragowo - Borki Wielkie,
- nr 1454N Czerwonka – dr 1755N (Stary Gieląd)

co stanowi istotny element mający duże znaczenie dla rozwoju turystycznego wsi.

Istotnymi problemami w zakresie drogownictwa są:

- wysoki stopień degradacji technicznej infrastruktury komunikacyjnej;
- rosnący ruch drogowy;
- zmniejszające się bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- zagrożenia dla ruchu pieszych;
- bardzo złe wyposażenie w sieć średnich i niskich napięć
- niewystraczające oświetlenie dróg
- ograniczenia środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji komunikacyjnych.

2.3.9. Infrastruktura komunalna

Gospodarka wodna

Stopień zapotrzebowania jest bardzo zróżnicowany i zależy od liczby osób przebywających na terenie sołectwa oraz okresu poboru wody. Obecnie zapotrzebowanie w wodę na terenie sołectwa Choszczewa zaspokajane jest z gminnej sieci wodociągowej.

Gospodarka ściekowa

Podobnie jak stopień zapotrzebowania w wodę, stopień powstawania ścieków jest również bardzo zróżnicowany, ale i trudny do określenia. Powodem tej sytuacji jest brak systemu kanalizacji ściekowej na obszarze całego sołectwa.

Dostęp do wodociągów posiada 97,40 % ludności, co wpływa pozytywnie na rozwój gminy i zwiększa komfort życia mieszkańców, natomiast dysproporcja pomiędzy długością sieci kanalizacyjnej, a długością sieci wodociągowej ma zasadniczy wpływ na jakość wód powierzchniowych znajdujących się w gminie. Istotnym problemem są też nieszczelne zbiorniki na nieczystości ciekłe.

Stan gospodarki ściekowej w odniesieniu do wyżej wskazanych miejscowości stanowi mocną stroną w infrastrukturze technicznej gminy, ale w kontekście reszty obszarów wiejskich jest to jeden z najważniejszych czynników blokujących ich zrównoważony rozwój.

Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013r. na terenie gminy Sorkwity obowiązuje nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył na gminę obowiązek odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zamian za uiszczoną przez właściciela opłatę.

Odpady komunalne z terenu gminy Sorkwity w 2019r. odbierane były z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych jako odpady zmieszane oraz jako odpady zbierane w sposób selektywny. Właściciele nieruchomości zobowiązani byli do zbierania w sposób selektywny następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, tworzywa sztuczne i metale, szkło, popiół i bioodpady. Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 6 września 2019r. wprowadzony został obowiązek selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych. Nadal powszechnym jest spalanie odpadów w domowych piecach czy też zakopywanie.

Wprowadzenie gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych przyczyniło się do zwiększenia kontroli w gospodarowaniu odpadami oraz znacznie przyczyniło się do zwiększenia poziomów odzysku i recyklingu. Wzrasta również świadomość mieszkańców o potrzebie prowadzenia właściwej gospodarki odpadami, a w szczególności odpadów. Z terenu gminy Sorkwity w 2019r. łącznie odebrano 719,92 Mg odpadów niesegregowanych.

Konieczne jest bieżące prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła”, w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych;

Sieć energii cieplnej

Gospodarka ciepła oparta jest przeważanie o kotłownie lokalne i paleniska indywidualne opalane przede wszystkim paliwem stałym

Aktualny system ogrzewania na terenie gminy i zaopatrzenia w energię ciepłą opiera się na przestarzałych kotłowniach wykorzystujących głównie węgiel i olej opałowy oraz na piecach w indywidualnych gospodarstwach domowych na terenach obszarów wiejskich. Powoduje to wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery i tym samym zagraża proekologicznemu rozwojowi gminy.

W przypadku pojawienia się inwestora zainteresowanego wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii, na terenie gminy istnieje możliwość lokalizacji farm wiatrowych lub pojedynczych elektrowni wiatrowych.

3. ANALIZA SWOT DLA SOŁECTWA

Analiza SWOT jest efektywną metodą oceny strategicznej badanego podmiotu. Składa się ona z analizy SOŁECTWA (analiza jej mocnych i słabych stron) oraz analizy jej otoczenia (szanse i zagrożenia). Nazwa SWOT jest akronimem stworzonym ze skrótów angielskich pojęć: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (Szanse) i Threats (zagrożenia).

Głównym celem analizy SWOT jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji miejscowości na tle innych. Biorąc pod uwagę ogólną zasadę zrównoważonego rozwoju miejscowości, w niniejszej analizie skoncentrowano się na następujących obszarach strategicznych:

- ◀ Środowisko naturalne i ład przestrzenny,
- ◀ Rozwój gospodarczy,
- ◀ Rozwój społeczny.

W tabeli poniżej przedstawiono wnioski z analizy:

ŚRODOWISKO NATURALNE I ŁĄD PRZESTRZENNY

SZANSE	ZAGROŻENIA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w centrum miejscowości	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, selektywna zbiórka odpadów, zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych	Atrakcyjne położenie geograficzne oraz atrakcyjność krajobrazowa	Nierozwiązana gospodarka ściekowa
Wykorzystanie walorów turystycznych wsi		Położenie blisko Jeziora Jelmuń	Niski poziom zagospodarowania odpadów, palenie odpadów, tworzenie dzikich wysypisk
Korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa		Korzystny mikroklimat Korzystne warunki środowiska naturalnego	Brak przydomowych oczyszczalni ścieków
Udział Sołectwa Choszczewo w Programie Odnowy Wsi Województwa Warmińsko – Mazurskiego "Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć".		Wzrost świadomości społeczeństwa dotycząca ochrony przyrody	Degradacja środowiska naturalnego poprzez intensyfikację turystyki w okresie letnim
		Brak uciążliwego dla środowiska przemysłu	Zaburzenia ładu przestrzennego związane z procesem wewnętrznej migracji
		Posiadane zasoby naturalne (w tym lasy)	Niespójność i mało estetyczny wygląd

ROZWÓJ GOSPODARCZY

SZANSE	ZAGROŻENIA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Możliwość korzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej oraz innych źródeł bezzwrotnej pomocy na realizację inwestycji poprawiających jakość infrastruktury technicznej miejscowości	Konkurencyjność i atrakcyjność innych miejscowości z okolicznych gmin	Duża powierzchnia użytków rolnych, w tym gruntów rolnych	Duża ilość gospodarstw o drobnym areale
Pozyskanie zewnętrznych inwestorów strategicznych	Niewłaściwa polityka rolno Państwa	Atrakcyjne położenie geograficzne w ciągu szlaków komunikacyjnych	Przeważająca ilość gleb słabej jakości
Możliwość rozwoju bazy noclegowej	Utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia	Dobre warunki dla potencjalnych inwestorów, w tym w sektorze produkcyjnym i rolno-spożywczym	Niskie kwalifikacje osób pracujących w rolnictwie
Odpowiednia promocja walorów sołectwa	Brak zainteresowania terenem inwestorów krajowych i zagranicznych	Wolne tereny pod zabudowę	Niski poziom infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, gazyfikacja) Niskie dochody mieszkańców
Integracja mieszkańców poprzez udział w wydarzeniach organizowanych w miejscowości		Gospodarstwa rolne podatne na restrukturyzację	Brak kompleksowych inwestycji w infrastrukturę techniczną
Umocnienie rangi przedsięwzięć kulturalnych		Korzystne warunki dla rozwoju turystyki	Zły stan techniczny dróg i ciągów komunikacyjnych (w tym dróg powiatowych)
		Napływ turystów zainteresowanych aktywnymi formami wypoczynku, w tym agroturystyką	Stosunkowo niska aktywność i przedsiębiorczość mieszkańców
		Odpowiednia promocja walorów Sołectwa	

ROZWÓJ SPOŁECZNY			
SZANSE	ZAGROŻENIA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Inwestycje dające nowe miejsca pracy	Starzejące się społeczeństwo	Silna identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania, głęboko zakorzenione tradycje kulturowe	Niski poziom zatrudnienia
Działania mające na celu powstanie miejsc pracy w nowych sektorach tj. usługi, turystyka	Wyludnianie się wsi	Duża atrakcyjność turystyczna	Mało ofert pracy dla osób z wykształceniem średnim i wyższym
Umacnianie rangi przedsięwzięć kulturalnych	Wykluczenie komunikacyjne	Duża aktywność społeczności lokalnej	Niski poziom przygotowania zawodowego
Rozwój sieci szerokopasmowej/światłowodu – dostęp do Internetu	Ograniczony dostęp do specjalistów	Nieźle rozwinięta infrastruktura edukacyjna w gminie	Brak aktywności mieszkańców w inicjowaniu działań
Wdrożenie transportu publicznego na terenie Gminy Sorkwity			Słabo rozwinięta infrastruktura bezpieczeństwa zdrowotnego
			Postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej
			Mała konkurencyjność gospodarstw rolnych
			Słaby stan infrastruktury drogowej, ograniczający dostępność komunikacyjną (stosunkowo duża odległość od dużych centrów administracyjnych, mało środków komunikacji publicznej)
			Niski przyrost naturalny
			Postępująca indywidualizacja życia społecznego
			Ograniczony dostęp do Internetu

4. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU

Zapewnienie dynamicznego rozwoju miejscowości oraz stworzenie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom – to priorytetowy cel przyjęty przy wyznaczaniu kierunków rozwoju sołectwa Choszczewo.

Od roku 2019 Sołectwo Choszczewo zostało zakwalifikowane do Programu Odnowy Wsi Województwa Warmińsko – Mazurskiego "Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć". W ramach uczestnictwa w przedmiotowym Programie członkowie sołectwa liczą, że na terenie Sołectwa zrealizowanie zostanie wiele ciekawych inwestycji, które pozytywnie odmienią jego wizerunek i wygląd oraz bardzo korzystnie wpłyną na lokalną społeczność.

W oparciu o:

- przyjęty cel priorytetowy,
- mając na uwadze wnioski z analizy SWOT,
- następujące założenia:

- 1) głównym źródłem zarabkowania mieszkańców sołectwa Choszczewo jest rolnictwo, a inwestycje tu planowane mają zmienić ten stan i doprowadzić do dywersyfikacji profilu prowadzonej tu działalności gospodarczej, co ma wpłynąć na zwiększenie dochodów mieszkańców wsi,
- 2) wykorzystanie dobrego położenia miejscowości będzie szło w parze z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- 3) ważnym jest zachowanie stanu istniejącego i dokonywanie inwestycji rozwojowych, przede wszystkim związanych z powstaniem nowej infrastruktury technicznej,
- 4) dla zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców z sołectwa Choszczewo należy ich angażować w prace związane z rozwojem wsi,
- 5) koniecznym jest stworzenie warunków hamujących odpływ mieszkańców średnio i dobrze wykształconych

przyjęto kierunki rozwoju miejscowości i sołectwa Choszczewo zgodnie z poniższym wykazem.

Planowane kierunki rozwoju:

- 1) Rozwój funkcji turystycznej miejscowości w kierunku wyspecjalizowanych usług turystycznych;
- 2) Dalsza modernizacja stanu infrastruktury technicznej i turystycznej, podnoszącej atrakcyjność turystyczną Sołectwa;
- 3) Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości, związanej z wykorzystaniem dogodnego połączenia drogowego;
- 4) Podejmowanie działań promocyjnych, mających na celu przyciągnięcie do Choszczewa i Janiszewa inwestorów oraz turystów;
- 5) Rozwijanie działalności kulturalnej i rekreacyjno – sportowej;
- 6) Poprawa estetyki miejscowości.

Rozwój w zaplanowanych kierunkach zostanie osiągnięty poprzez wykonanie inwestycji z zakresu:

1. modernizacja infrastruktury technicznej: drogowej, wodociągowej, sanitarnej;
2. budowa i modernizacja infrastruktury społeczno-kulturalno-oświatowej sołectwa;
3. budowa i modernizacja infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.
4. zagospodarowanie centrum wsi Choszczewo oraz wsi Janiszewo poprzez stworzenie miejsca spotkań, imprez kulturalnych, stworzenie miejsca rekreacji wypoczynku

OCZEKIWANE REZULTATY

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno – kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo – rekreacyjnej. Ma głównie służyć integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu.

5.CELE STRATEGICZNE ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ

W rezultacie prac nad planem dla sołectwa Choszczewo wypracowano trzy cele strategiczne rozwoju miejscowości. Postanowiono więc cele strategiczne sformułować następująco:

I Cel strategiczny – Rozwój infrastruktury technicznej.

II Cel strategiczny – Rozwój infrastruktury rekreacyjno – kulturalnej.

III Cel strategiczny – Integracja mieszkańców.

Przyjęte cele mają za zadanie zaspokoić aspiracje sołectwa i przynieść poprawę stanu życia mieszkańców. Nawiązują one też bezpośrednio od wypracowanej wizji, w której główny nacisk położono na rozwój infrastruktury technicznej, poprawę infrastruktury rekreacyjnej i integrację mieszkańców. Przedsięwzięcia ujęte w niniejszym Planie Odnowy Miejscowości będą realizowane ze środków własnych Gminy Sorkwity, a także ze źródeł zewnętrznych.

OPIS I CEL PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

7.

Zestawienie planowanych zadań, kosztów i terminu realizacji

Lp.	Nazwa zadania	Przybliżony koszt całkowity w zł*	Termin realizacji							Źródła finansowania	
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031		2032
1	Modernizacja drogi w msc. Janiszewo – etap I	660.000,00									Gmina Sorkwity, Polski Ład
2	Modernizacja drogi asfaltowej gminnej do miejscowości Janiszewo – etap II	1.200.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
3	Modernizacja drogi wewnętrznej kolonia	800.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
4	Modernizacja drogi wewnętrznej (w kierunku posesji Choszczewo 57-58)	200.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
5	Modernizacja drogi wewnętrznej nr ew. 63	450.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
6	Modernizacja drogi powiatowej Nr 1509 N Borki Wielkie Choszczewo-Surmówka	1.200.000,00									Gmina Sorkwity, Powiat Mławowski Fundusze UE, inne
7	Modernizacja drogi powiatowej Nr 1454N Bredynki – Choszczewo-Stary Gieład	2.000.000,00									Gmina Sorkwity, Powiat Mławowski Fundusze UE, inne
8	Budowa oświetlenia ulicznego w pasach dróg gminnych – w tym lampy solarne	200.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
9	Poprawa jakości wody pitnej poprzez modernizację sieci wodociągowej w Sołectwie Choszczewo	800.000,00									Gmina Sorkwity, udział właścicieli, NFOŚiGW, Fundusze UE, inne
10	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	350.000,00									Gmina Sorkwity, udział właścicieli, NFOŚiGW, Fundusze UE, inne
11	Budowa zbiornika retencyjnego wraz zagospodarowaniem terenu w msc. Janiszewo	220.000,00									Gmina Sorkwity, udział właścicieli, NFOŚiGW, Fundusze UE, inne
12	Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków w Janiszewie	300.000,00									Gmina Sorkwity, udział właścicieli, NFOŚiGW, Fundusze UE, inne
13	Modernizacja chodnika w pasie drogi powiatowej przez miejscowość Choszczewo	800.000,00									Gmina Sorkwity, Powiat Mławowski Fundusze UE, inne
14	Modernizacja chodnika w pasie drogi powiatowej w kierunku Szkoły Podstawowej wraz z utworzeniem zatoki parkingowej (ok. 0,3 km)	250.000,00									Gmina Sorkwity, Powiat Mławowski Fundusze UE, inne
15	Modernizacja pomostu nad jeziorem Jelmuń	80.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
16	Zagospodarowanie plaży wicyskiej w Choszczewie	100.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
17	Budowa ścieżki przyrodniczo-wodnej z punktem widokowym/platformą nad jeziorem Jelmuń	450.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne, LGD, IGR, WFOŚiGW
18	Zagospodarowanie terenu przy wiacie w Janiszewie	300.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne
19	Uporządkowanie terenu oraz zakup i ustawienie tablic	60.000,00									Gmina Sorkwity, Fundusze UE, inne

Charakterystyka projektów:

Przedsięwzięcia z zakresu:

ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Modernizacja drogi w msc. Janiszewo – etap I

Realizacja projektu: 2025

łącznie koszt: 660.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa funkcjonalności miejscowości, poprawa wizerunku i estetyki miejscowości

Uzasadnienie: Planowana jest modernizacja odcinka drogi wewnętrznej w Janiszewie na odcinku ok. 140 m poprzez ułożenie kostki brukowej.

2. Modernizacja drogi asfaltowej gminnej do miejscowości Janiszewo – etap II.

Realizacja projektu 2027-2030

łącznie koszt: 1.200.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, ochrona środowiska, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa funkcjonalności miejscowości, poprawa wizerunku i estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i inwestycyjnej wsi, wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Uzasadnienie: Droga wewnętrzna asfaltowa prowadząca do Janiszewa stanowi jedną z podstawowych dróg na terenie sołectwa. Na całej długości posiada nawierzchnię asfaltową, ale bardzo zniszczoną z licznymi wybojami. W ramach zadania wykonana zostanie modernizacja drogi na całym odcinku. Biorąc pod uwagę dużą częstotliwość jej użytkowania mieszkańcy widzą konieczność wykonania remontu tej drogi.

3. Modernizacja drogi wewnętrznej kolonia

Realizacja projektu 2027-2030

łącznie koszt: 800.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, ochrona środowiska, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa funkcjonalności miejscowości, poprawa wizerunku i estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i inwestycyjnej wsi, wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Uzasadnienie: Droga wewnętrzna Choszczewo -kolonia na całej długości posiada nawierzchnię gruntową. W ramach zadania wykonana zostanie modernizacja drogi na całym odcinku oraz oczyszczenie poboczy z zakrzaczeń. Biorąc pod uwagę częstotliwość jej użytkowania mieszkańcy widzą konieczność wykonania remontu tej drogi.

4. Modernizacja drogi wewnętrznej (w kierunku posesji Choszczewo 57-58)

Realizacja projektu 2026-2028

łącznie koszt: 200.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa funkcjonalności miejscowości.

Uzasadnienie: Droga na całej długości posiada nawierzchnię gruntową. W ramach zadania wykonana zostanie modernizacja drogi polegająca na umocnieniu nawierzchni warstwą z kruszywa na całym odcinku oraz oczyszczeniu poboczy z zakrzaczeń.

5. Modernizacja drogi wewnętrznej nr ew. 63 ob. Choszczewo

Realizacja projektu 2030-2032

łączny koszt: 450.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, poprawa jakości życia mieszkańców, wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Uzasadnienie: Droga prowadząca od drogi powiatowej do posesji nr 32G na całej długości posiada nawierzchnię gruntową. Sąsiedztwo linii brzegowej powoduje, że droga często jest nieprzejezdna. W ramach zadania wykonana została modernizacja drogi polegająca na umocnieniu nawierzchni na całym odcinku oraz oczyszczeniu poboczy z zakrzaczeń.

6. Modernizacja drogi powiatowej Nr 1509 N Borki Wielkie - Choszczewo-Surmówka

Realizacja projektu 2028-2030

łączny koszt: 1.200.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, ochrona środowiska, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa funkcjonalności miejscowości, poprawa wizerunku i estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i inwestycyjnej wsi, wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Uzasadnienie:

Droga powiatowa Nr 1509 N Borki Wielkie - Choszczewo-Surmówka stanowi jedną z podstawowych dróg na terenie sołectwa. Droga posiada nawierzchnię asfaltową. Jednakże z uwagi na fakt, że w okresie trwania budowy S16 na odcinku Borki – Mrągowo, realizowanej przez GDDKiA, ta droga stanowiła objazd dla samochodów ciężarowych. Postępująca degradacja parametrów technicznych drogi powoduje, że stan jej jest zły i wymaga natychmiastowego remontu. Zarządcą drogi jest Powiat Mrągowski. W ramach zadania wykonana została modernizacja drogi polegająca na naprawie nawierzchni asfaltowej na całym odcinku i oczyszczeniu poboczy z zakrzaczeń. Biorąc pod uwagę dużą częstotliwość jej użytkowania mieszkańcy widzą konieczność wykonania tej drogi.

7. Modernizacja drogi powiatowej Nr 1454N Bredynki – Choszczewo-Stary Gieląd

Realizacja projektu 2028-2032

łączny koszt: 2.000.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, ochrona środowiska, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa funkcjonalności miejscowości, poprawa wizerunku i estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i inwestycyjnej wsi, wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Uzasadnienie:

Droga powiatowa Nr 1454N Bredynki – Choszczewo-Stary Gieląd stanowi jedną z podstawowych dróg na terenie sołectwa. Droga posiada nawierzchnię asfaltową. Jednakże z uwagi na fakt, że w okresie trwania budowy S16 na odcinku Borki – Mrągowo, realizowanej przez GDDKiA, ta droga stanowiła objazd dla samochodów ciężarowych. Postępująca degradacja parametrów technicznych drogi powoduje, że stan jej jest zły i wymaga natychmiastowego remontu. Zarządcą drogi jest Powiat Mrągowski. W ramach zadania wykonana została modernizacja drogi polegająca na naprawie nawierzchni asfaltowej na całym odcinku i oczyszczeniu poboczy z zakrzaczeń. Biorąc pod uwagę dużą

częstotliwość jej użytkowania mieszkańcy widzą konieczność wykonania tej drogi.

8. Budowa oświetlenia ulicznego w pasach dróg (w tym lampy solarne).

Realizacja projektu 2025-2032

łączny koszt: 200.000,00 zł

Cel realizacji projektu: poprawa infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa, ochrona środowiska, poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa funkcjonalności miejscowości, poprawa wizerunku i estetyki miejscowości, wzrost atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i inwestycyjnej wsi, wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Uzasadnienie: Nadrzędnym celem inwestycji jest obniżenie emisji gazów cieplarnianych oraz pyłów poprzez instalację odnawialnych źródeł energii – stanowisk oświetleniowych solarnych. Ponadto inwestycja ma na celu zmniejszenie kosztów eksploatacji, poprawę walorów estetycznych oraz lepsze doświetlenie dróg będących w zarządzie Wójta Gminy Sorkwity, a tym samym bezpieczne poruszanie się po drogach gminnych zarówno dla kierowców jak i pieszych.

9. Poprawa jakości wody pitnej poprzez modernizację sieci wodociągowej w Sołectwie Choszczewo

Realizacja projektu 2027-2030

łączny koszt: 800.000,00 zł

Cel realizacji projektu: ochrona zdrowia ludzkiego, ochrona środowiska, podniesienie standardu życia mieszkańców.

Uzasadnienie: głównym celem projektu jest poprawa jakości wody pitnej, ciągła dostawa wody o odpowiedniej ilości i jakości oraz o odpowiednim ciśnieniu do celów konsumpcyjnych i gospodarczych. Aby sprostać temu zadaniu konieczne jest systematycznie podejmowanie działań mających na celu poprawić jakość wody dostarczanej odbiorcom.

Przestarzała sieć wodociągowa wymaga modernizacji.

10. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Realizacja projektu 2025-2032

łączny koszt: 350.000,00 zł

Cel realizacji projektu: ochrona zdrowia ludzkiego, ochrona środowiska, podniesienie standardu życia mieszkańców

Uzasadnienie: Przydomowe oczyszczalnie ścieków mają za zadanie uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie sołectwa poprzez oczyszczanie ścieków i odprowadzenie ich do gruntu. Z uwagi na rozproszoną zabudowę nie jest uzasadniana technicznie i ekonomicznie budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie. Dlatego innym alternatywnym rozwiązaniem jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

11. Budowa zbiornika retencyjnego wraz zagospodarowaniem terenu w msc. Janiszewo

Realizacja projektu 2025-2026

łączny koszt: 220.000,00 zł

Cel realizacji projektu: ochrona zdrowia ludzkiego, ochrona środowiska, podniesienie standardu życia mieszkańców, podniesienie estetyki i funkcjonalności miejscowości

Uzasadnienie:

Planuje się retencyjny zbiornik jako otwarty zbiornik retencyjny wód opadowych i roztopowych, na terenie działki nr ew. 257/43 ob. Choszczewo. Będzie to zbiornik okresowo gromadzący wody opadowe lub roztopowe. Zbiornik zostanie otoczony skarpami, które zostaną zabezpieczone przed przesiąkaniem podobnie jak dno i również obsiane trawą oraz roślinnością niską. Planuje się budowę pomostu na zbiorniku.

12. Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków w Janiszewie

Realizacja projektu 2025-2032

łącznie koszt: 300.000,00 zł

Cel realizacji projektu: ochrona zdrowia ludzkiego, ochrona środowiska, podniesienie standardu życia mieszkańców

Uzasadnienie: Lokalne oczyszczalnie ścieków mogą przyczynić się do rozwiązania i uporządkowania gospodarki ściekowej przy budynkach wielorodzinnych głównie w Janiszewie. Z uwagi na rozproszoną zabudowę nie jest uzasadniana technicznie i ekonomicznie budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie. Dlatego innym alternatywnym rozwiązaniem jest budowa lokalnych oczyszczalni ścieków.

13. Modernizacja chodnika w pasie drogi powiatowej przez miejscowość Choszczewo

Realizacja projektu 2025-2032

łącznie koszt: 800.000,00 zł

Cel realizacji projektu: ochrona zdrowia ludzkiego, podniesienie standardu życia mieszkańców, poprawa estetyki miejscowości

Uzasadnienie: Projekt zakłada przebudowę istniejącego chodnika znajdującego się w pasie drogi powiatowej wykonanego z kostki betonowej, płyt itp. będącym obecnie w fatalnym stanie.

14. Modernizacja chodnika w pasie drogi powiatowej w kierunku Szkoły Podstawowej wraz z utworzeniem zatoki parkingowej (ok. 0,3 km)

Realizacja projektu 2026-2028

łącznie koszt: 250.000,00 zł

Cel realizacji projektu: ochrona zdrowia ludzkiego, podniesienie standardu życia mieszkańców, poprawa estetyki miejscowości

Uzasadnienie: Projekt zakłada przebudowę istniejącego chodnika znajdującego się w pasie drogi powiatowej wykonanego z kostki betonowej będącym obecnie w złym stanie technicznym. Chodnik łączy centrum i szkołę podstawową. Budowa zatoczki zwiększy bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

15. Modernizacja pomostu nad jeziorem Jełmuń

Realizacja projektu 2028-2030

łącznie koszt: 80.000,00 zł

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności turystycznej

Uzasadnienie: Projekt zakłada modernizację istniejącego pomostu na jeziorze Jełmuń. Obecnie pomost wymaga remontu z uwagi na ok. 10-letni okres użytkowania. Proponowana modernizacja polega na rozbudowie/przebudowie pomostu, dostosowanie go do potrzeb cumowania kajaków, montażu barierek oraz innych elementów.

16. Zagospodarowanie plaży wiejskiej w Choszczewie

Realizacja projektu 2026-2028

łącznie koszt: 100.000,00 zł

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności turystycznej, poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Uzasadnienie: Projekt zakłada remont istniejących urządzeń i obiektów wraz z budową uzupełniającej infrastruktury rekreacyjnej. Prace związane z realizacją inwestycji polegać będą również na: oczyszczeniu powierzchni plaży, montażu urządzeń zabawowych, urządzenie boiska do siatkówki plażowej; montaż wiaty, ław, przebieralni oraz nasadzenia drzew i krzewów, a także cięcia pielęgnacyjne istniejącej zieleni na brzegu jeziora.

17. Budowa ścieżki przyrodniczo-wodnej z punktem widokowym/platformą nad jeziorem Jełmuń

Realizacja projektu 2026-2029

łączny koszt: 450.000,00 zł

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności turystycznej, poprawa estetyki przestrzeni publicznej, promocja, ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna

Uzasadnienie: Projekt zakłada utworzenie przyrodniczej-wodnej ścieżki w postaci kładki/pomostu wzdłuż linii brzegowej jeziora Jełmuń wraz infrastrukturą towarzyszącą i elementy małej architektury, budowa wieży/platformy widokowej, tablic edukacyjnych, montaż lunet obserwacyjnych.

18. Zagospodarowanie terenu przy wiacie w Janiszewie

Realizacja projektu 2026-2032

łączny koszt: 300.000,00 zł

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb mieszkańców, promocja zdrowego trybu życia, poprawa estetyki przestrzeni publicznej,

Uzasadnienie: Celem projektu jest zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb rozwijania aktywności rekreacyjno – sportowej, poprzez modernizację wiaty, montaż piłkochwyty i innych elementów małej architektury i urządzeniami sprawnościowymi i dokonanie nasadzeń ozdobnych

19. Uporządkowanie terenu oraz zakup i ustawienie tablic pamiątkowych na nieczynnych cmentarzach

Realizacja projektu 2026-2032

łączny koszt: 300.000,00 zł

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb mieszkańców, promocja zdrowego trybu życia, poprawa estetyki przestrzeni publicznej,

Uzasadnienie: Projekt swoim zakresem obejmuje działkę Gminy Sorkwity nr ew. 125 oraz 210 obręb Choszczewo. Celem projektu jest zagospodarowanie nieczynnych cmentarzy poprzez wykonanie ogrodzenia, tablic pamiątkowych, oczyszczeniu terenu z nadmiernego zakrzaczenia.

20. Zagospodarowanie terenu przy zbiorniku w Janiszewie poprzez utworzenie ogrodu natury

Realizacja projektu 2025-2028

łączny koszt: 100.000,00 zł

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb mieszkańców, promocja zdrowego trybu życia, poprawa estetyki przestrzeni publicznej,

Uzasadnienie: W ramach zadania utworzy się miejsce rekreacji, integracji i odpoczynku dla społeczności lokalnej. W ramach projektu zostanie uporządkowany teren, wykonane zostaną nasadzenia drzew i krzewów. Teren objęty projektem obejmuje działkę 257/43 obręb Choszczewo (mśc. Janiszewo). Obecnie na terenie w/w działki znajduje się

nieużytek. Dlatego dla mieszkańców teren tej nieruchomości jest trudny do zagospodarowania. Do nasadzeń wykorzystane zostaną drzewa i krzewy miododajne gatunków rodzimych: m.in.. lipa, jarząb pospolity, śliwa wiśniowa czerwonołistna, głóg oraz pęcherznice, tawuły, krzewuszkki, berberysy. Uzupełnieniem stanie się wykonanie z kruszywa alejek, małej architektury, stylizowanego oświetlenia, altany/wiaty edukacyjnej, tablic edukacyjnych, montaż figur/rzeźb drewnianych, fragmentów skał.

21. Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku świetlicy w Choszczewie

Realizacja projektu 2025-2027

Łączny koszt: 1.000.000,00 zł

Cel realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb mieszkańców, obniżenie kosztów eksploatacyjnych, ochrona środowiska, zwiększenie efektywności energetycznej budynku, poprawa stanu technicznego budynku, poprawa estetyki budynku.

Celem głównym projektu jest modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej wraz z montażem fotowoltaiki oraz zwiększenie efektywności energetycznej obiektu w szczególności poprzez wymianę okien zewnętrznych, drzwi zewnętrznych, modernizację instalacji c.w.u., modernizacja instalacji grzewczej, wykonanie instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku o mocy 9,60kW oraz inne niezbędne prace towarzyszące

22. Budowa zaplecza dla świetlicy w Choszczewie

Realizacja projektu 2025-2026

Łączny koszt: 80.000,00 zł

Uzasadnienie: W ramach zadania planuje się postawić budynek gospodarczy, spełniający rolę zaplecza i magazynku dla świetlicy wiejskiej.

23. Zagospodarowanie terenu przestrzeni publicznej na placu wiejskim przy szkole podstawowej w Choszczewie i utworzenie ścieżki „Ruchomy Gaik”

Realizacja projektu 2025-2027

Łączny koszt: 180.000,00 zł

Cel projektu: podniesienie funkcjonalności centrum wsi, integracja mieszkańców, poprawa wizerunku i estetyki miejscowości, poprawa warunków życia mieszkańcom sołectwa Choszczewa

Uzasadnienie: Projekt polega na zagospodarowanie terenu przestrzeni publicznej na placu wiejskim przy szkole podstawowej w Choszczewie. W 2020 r. rozpoczęto realizować inwestycje dot. zagospodarowania terenu boiska wiejskiego. Według pomysłu mieszkańców wykonany został ogólnodostępny grill i utwardzony plac. Jednakże mieszkańcy pragną kontynuować zagospodarowanie placu wiejskiego. W ramach inwestycji planowane jest wykonanie nowego ogrodzenia, wyposażenie w stylizowane lampy solarne ozdobne/parkowe, które będą służyły społeczeństwu przy organizowanych spotkaniach. Na terenie placu wydzielona zostanie strefa, w której posadzone zostaną krzewy gatunków rodzimych, całość dopełniona zostanie wykonaniem na skarpie napisu „CHOSZCZEWO”. Na terenie placu dodatkowo zostanie ustawiona mała architektura. Planuje się również utworzenie ścieżki wzdłuż granic działki stanowiącej jednocześnie tor przeszkód – zawierający m.in. różne przeszkody tj. np. tunel z wierzby, kłody, głązy, dekoracyjne nasadzenia, gra w klasy wykonana z kolorowego kruszywa, tor dla rolkarzy z dostosowaną nawierzchnią, elementy sensoryczne itp.

Modernizacja tego miejsca stała się bardzo istotna i zadaniem priorytetowym dla mieszkańców.

24. Rozbudowa szkoły o salę do ćwiczeń

Realizacja projektu 2028-2030

Łączny koszt: 500.000,00 zł

Przedmiotem projektu była rozbudowa szkoły o pomieszczenie umożliwiające przeprowadzenie ćwiczeń gimnastycznych dla dzieci w szkole.

25. Estetyzacja miejscowości

Realizacja projektu 2025-2032

łączny koszt: 10.000,00 zł

Uzasadnienie:

Projekt zakładający estetyzację przestrzeni publicznej wpłynie na poprawę wizerunku. W ramach projektu do estetyzacji zostaną zastosowane rozwiązania zawierające rozwiązania plastyczne – architektoniczne, konstrukcyjno-technologiczne elementów oznakowania i obiektów małej architektury. Estetyczne i dobrze zagospodarowane przestrzenie publiczne decydują o konkurencyjności terenów i stają się ich swoistą wizytówką. Budują ich wizerunek. Właśnie miejsca, które mają to coś, pozostają na długo w pamięci i przyciągają swą magiczną atmosferą.

26. Zagospodarowanie terenu przy szkole w Choszczewie

Realizacja projektu 2025-2032

łączny koszt: 200.000,00 zł

Uzasadnienie: Inwestycja dotyczy zagospodarowania terenu wokół Szkoły Podstawowej w Choszczewie poprzez stworzenie miejsca do odpoczynku z ławkami i zielenią oraz nasadzeń zieleni. W ramach projektu zamontowane zostaną np. donice z ławkami, nasadzenia roślin (miododajne, kwitnące w różnych porach roku oraz stare (polskie) odmiany drzew, krzewów czy bylin), tablice edukacyjne, elementy zabawowe i małej architektury.

27. Utworzenie ścieżki eko-edukacyjnych w Janiszewie

Realizacja projektu 2027-2029

łączny koszt: 80.000,00 zł

Uzasadnienie: Projekt zakłada wyznaczenie przyjaznej i urozmaiconej trasy wyposażonej w barwne tablice z zabawnymi rysunkami o tematyce ekologicznej i edukacyjnej, które ułatwią odbiór przekazywanych treści. Teren ścieżek dotyczyć będzie dróg wewnętrznych łączących się i umożliwiających stworzenia jednej trasy z elementami do zabaw ruchowych dla dzieci i młodzieży, np. belki do przeskoków, drabinki, równoważni, stepperów, ławeczki do ćwiczeń oraz ławeczki do obserwacji i elementy małej architektury. Miejsce to ma uczyć, rozwijać i podnosić świadomość mieszkańców, a tym samym przedstawiać sołectwo jako wieś zintegrowaną, aktywną i nowoczesną.

28. Modernizacja przystanku w Janiszewie

Realizacja projektu 2025-2027

łączny koszt: 40.000,00 zł

Uzasadnienie: Projekt zakłada powstanie kolorowego/zielonego przystanku autobusowego na terenie msc. Janiszewo. Dzięki temu przystanek stanie się bardziej przyjazny środowisku i dzieciom, a dodatkowo idealnie wpasują się w krajobraz. Planuje się zagospodarowanie również przestrzeni przy przystanku

29. Modernizacja przystanków w Choszczewie

Realizacja projektu 2025-2027

łączny koszt: 90.000,00 zł

Uzasadnienie: Projekt zakłada powstanie artystycznych/zielonych przystanków autobusowych na terenie msc. Choszczewo wraz z zagospodarowaniem terenu obok.. Dzięki temu przystanki staną się bardziej przyjazne środowisku i dzieciom, a dodatkowo idealnie wpasują się w krajobraz

30. Budowa sensorycznej ścieżki spacerowej przy półwyspie w Choszczewie

Realizacja projektu 2025-2028

łączny koszt: 300.000,00 zł

Uzasadnienie: Amatorów aktywnego spędzania wolnego czasu w sołectwie nie brakuje. Brakuje jednak atrakcyjnych miejsc np. do rekreacyjnych czy aktywnych / wyczynowych spacerów. Teren działki nr ew. 57/2 ob. Choszczewo – obecnie zadrzewiony i nie uporządkowany ma posłużyć na utworzenie ścieżki spacerowej dla pieszych. Wykonane zostaną wiszące pomosty, przejścia-trepy, kamienne wzmocnienia skarb, ławostoły oraz inne elementy wkomponujące się w przestrzeń i wartościach sensorycznych.

31. Utworzenie mini muzeum i przestrzeni kulturalno-turystycznej

Realizacja projektu: 2025-2028

koszt projektu: 250 000,00 zł

Cel realizacji projektu – integracja społeczności lokalnej, utworzenie mini muzeum np. pożarnictwa i/lub życia regionalnego (w tym Mazurów) oraz przestrzeni kulturalno-turystycznej, w celu podniesienia atrakcyjności sołectwa.

Uzasadnienie: Realizując to zadanie na terenie sołectwa powstanie zupełnie niespotykane na terenie Gminy muzeum wypełnione pamiątkami mieszkańców wraz z zagospodarowanym terenem (np. tablice, gabloty).

32. Ustawienie tematycznych tablic informacyjnych

Realizacja projektu: 2025-2028

koszt projektu: 20 000,00 zł

Uzasadnienie: Na terenie sołectwa zamontowane zostaną tematyczne tablice: historyczne i edukacyjne.

33. Organizacja programów warsztatowych

Realizacja projektu: corocznie łączny

koszt projektu: 30 000,00 zł

Cel realizacji projektu – integracja społeczności lokalnej, popularyzacja zdrowego trybu życia, promocja miejscowości, zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych, poprawa warunków i jakości życia na obszarze wiejskim

Uzasadnienie: Realizując to zadanie na terenie sołectwa Choszczewo organizowane będą zajęcia warsztatowe o różnorodnej tematyce dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych oraz ich możliwości. Projekt nie jest jednak adresowany tylko do dzieci czy młodzieży, ale również do osób starszych. Stanie się wspólnym uzupełnieniem oferty kulturalnej dla osób dojrzałych.

34. Organizacja spotkań kulturalnych

Realizacja projektu: corocznie łączny

koszt projektu: 30 000,00 zł

Cel realizacji projektu – integracja społeczności lokalnej, popularyzacja zdrowego trybu zdrowia, promocja miejscowości, zaspokajanie potrzeb społecznych i kulturalnych, unowocześnianie wsi i promocja dziedzictwa kulturowego, wykorzystanie potencjału kulturowego

Uzasadnienie: Promocja sołectwa Choszczewo oraz promocja dziedzictwa kulturowego – takie cele zostały założone w związku z organizacją spotkań.

7. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SOŁECTWA CHOSZCZEWO

Decydującym elementem o początku wdrażania Planu Odnowy Miejscowości dla Sołectwa Choszczewo jest wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Sorkwity. Prace nad Planem od samego początku będą poddane pełnej kontroli mieszkańców sołectwa Choszczewo. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac. Podczas przeglądu i aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości, mieszkańcy będą brać czynny udział w zgłaszaniu propozycji inwestycyjnych.

8. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.

Plan Odnowy Miejscowości będzie podlegał stałemu monitorowaniu. Monitoring dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizacji Planu. Proces ten będzie miał na celu analizowanie stanu zaawansowania założonych działań oraz zgodności ich z postawionymi założeniami. Plan będzie modyfikowany poprzez korekty i uaktualnianie jego zapisów. Stan realizacji zaplanowanych zadań i ich weryfikacja, będzie procesem ciągłym, trwającym od momentu rozpoczęcia planowania inwestycji, poprzez realizację, aż do jej zakończenia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Krystyna Alorawska

